

ВІСНИК

НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

ЩОМІСЯЧНИЙ
ЗАГАЛЬНОНАУКОВИЙ ЖУРНАЛ
ЗАСНОВАНИЙ У ЖОВТНІ 1928 р.
КИЇВ

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Головний редактор
Б.Є. ПАТОН

Заступник
головного редактора,
науковий редактор
О.Н. КУБАЛЬСЬКИЙ

Штатний заступник
головного редактора
О.О. МЕЛЕЖИК

П.І. АНДОН
В.Л. БОГДАНОВ
А.Ф. БУЛАТ
В.М. ГЕЄЦЬ
В.В. ГОНЧАРУК
М.Г. ЖУЛИНСЬКИЙ
А.Г. ЗАГОРОДНІЙ
С.В. КОМІСАРЕНКО
Е.М. ЛІБАНОВА
В.М. ЛОКТЄВ
В.В. МОРГУН
А.Г. НАУМОВЕЦЬ
І.М. НЕКЛЮДОВ
О.С. ОНИЩЕНКО
В.Д. ПОХОДЕНКО
І.К. ПОХОДНЯ
А.М. САМОЙЛЕНКО
Б.С. СТОГНІЙ
В.М. ШЕСТОПАЛОВ

2
2015

ЗМІСТ

ІНТЕРВ'Ю

Моральні цінності не можна відкладати на завтра, вони потрібні вже сьогодні (*інтерв'ю з академіком НАН України М.В. Поповичем*) 3

ОФЦІЙНИЙ РОЗДІЛ

Наукові засади створення і впровадження вітчизняних лікарських препаратів (*спільне засідання президії НАН України та НАМН України 24 грудня 2014 року*) 7

Із зали засідань Президії НАН України (10 грудня 2014 р.) 12

Із зали засідань Президії НАН України (24 грудня 2014 р.) 18

З КАФЕДРИ ПРЕЗИДІЇ НАН УКРАЇНИ

Галунов М.З. Радіоломінесценція органічних конденсованих середовищ: фундаментальні аспекти і застосування (*за матеріалами наукової доповіді на засіданні Президії НАН України 10 грудня 2014 р.*) 22

Петрушина Т.О. Сприйняття вітчизняної науки і науковців у суспільній свідомості (*за матеріалами наукової доповіді на засіданні Президії НАН України 24 грудня 2014 р.*) 29

СТАТТІ ТА ОГЛЯДИ

Беляєв О.Є., Кочелан В.О. Чарівні подорожі в блакитне світло 37

Кендзера О.В. Сейсмічна небезпека і захист від землетрусів (*практичне впровадження розробок Інституту геофізики ім. С.І. Субботіна НАН України*) 44

Пузиків В.М., Литвинов Л.А. Прозрачна броня і перспективи її застосування в українській бронетехніці 58

МОЛОДІ ВЧЕНІ

Теус С.М. Електронна концепція водневої крихкості металів (*за матеріалами наукового повідомлення на засіданні Президії НАН України 10 грудня 2014 р.*) 63

НАУКА І СУСПІЛЬСТВО

Локтев В.М. Реформи заради реформ? (відкритий лист до редакції щотижневика «Дзеркало тижня») 69

НАУКОВІ ФОРУМИ

Хуторной О.М., Рибін В.М. Майбутнє зрештученого землеробства на півдні України (*візнітне засідання Ради Південного наукового центру НАН України і МОН України*) 73

РЕЦЕНЗІЇ

Онопрієнко В.І. Схід і південь України: діагноз і прогноз істориків (*рецензія на колективну монографію «Схід і Південь України: час, простір, соціум»*) 81

НАУКОВА СПАДЩИНА

Таньшина А.В. Aux grands hommes la patrie reconpaissante (к 100-летию со дня рождения академика Е.М. Лифшица и 80-летию «Курса теоретической физики» Л.Д. Ландау и Е.М. Лифшица) 86

Шталоу М.М. Натхненний дослідник надр (до 140-річчя від дня народження професора В.І. Яворського) 89

ЛЮДИ НАУКИ

Зубкова С.М., Морозовська Г.М. Кілька безкомпромісних кроків на шляху до сутності фізичних явищ (до 80-річчя члена-кореспондента НАН України М.Д. Глинчук) 94

ВІТАЄМО

80-річчя академіка НАН України І.М. Неклюдова 99

70-річчя академіка НАН України О.О. Ключникова 100

80-річчя члена-кореспондента НАН України В.В. Васильєва 101

70-річчя члена-кореспондента НАН України О.З. Глухова 102

60-річчя члена-кореспондента НАН України О.П. Солдаткіна 103

НОВИНИ НАУКИ

Наукові прориви 2014 року за версією журналу Science 104

CONTENTS

INTERVIEW

Moral values cannot be put off for tomorrow, they are necessary today (*interview with academician of NAS of Ukraine M.V. Popovych*) 3

OFFICIAL SECTION

Scientific basis for design and implementation of domestic medicinal drugs (*joint session of Presidium of NAS of Ukraine and NAMS of Ukraine December 24, 2014*) 7

From the conference hall of Presidium of NAS of Ukraine (December 10, 2014) 12

From the conference hall of Presidium of NAS of Ukraine (December, 24 2014) 18

SCIENTIFIC REPORTS

Galunov N.Z. Radioluminescence of organic condense media: basic aspects and applications (*information from scientific report at the meeting of Presidium of NAS of Ukraine December 10, 2014*) 22

Petrushina T.O. Perception of domestic science and scientists in the public mind (*information from scientific report at the meeting of Presidium of NAS of Ukraine December 24, 2014*) 29

ARTICLES AND REVIEWS

Belyaev A.E., Kochelap V.A. Fascinated journeys into blue light 37

Kendzera O.V. Seismic hazard assessment and protection against earthquakes (*Practical applications of developments of Subbotin Institute of Geophysics of NAS of Ukraine*) 44

Puzikov V.M., Lytvynov L.A. Transparent armor and prospects for its use in Ukrainian armored vehicles. 58

YOUNG RESEARCHERS

Teus S.M. Electron concept for hydrogen brittleness of metals (*information from scientific report at the meeting of Presidium of NAS of Ukraine December 10, 2014*) 63

SCIENCE AND SOCIETY

Loktev V.M. Reforms for the sake of reforms? (open letter to the editor's office of "Dzerkalo Tyzhnya" weekly) 69

SCIENTIFIC FORUMS

Khutornoy O.M., Rybin V.M. Future of irrigated agriculture on the South of Ukraine (*field session of Council of Southern Science Centre of NAS of Ukraine and MES of Ukraine*) 73

BOOK REVIEWS

Onopriyenko V.I. East and South of Ukraine: diagnosis and prognosis of historians (*review of collective monograph "East and South of Ukraine: time, space, society"*) 81

SCIENTIFIC HERITAGE

Tanshyna A.V. Aux grands hommes la patrie reconnaissante (*to 100th anniversary of academician E.M. Lifshitz and 80th anniversary of "Course of theoretical physics" by L.D. Landau and E.M. Lifshitz*) 86

Shatalov M.M. Zealous explorer of Earth's interior (*to 140th anniversary of professor V.I. Yavorskiy*) 89

PEOPLE OF SCIENCE

Zubkova S.M., Morozovska A.N. Some uncompromising steps on the way to the nature of physical phenomena (*to 80th anniversary of corresponding member of NAS of Ukraine M.D. Glinchuk*) 94

CONGRATULATIONS

80th anniversary of academician of NAS of Ukraine I.M. Neklyudov 99

70th anniversary of academician of NAS of Ukraine O.O. Klyuchnykov 100

80th anniversary of corresponding member of NAS of Ukraine V.V. Vasylev 101

70th anniversary of corresponding member of NAS of Ukraine O.Z. Glukhov 102

60th anniversary of corresponding member of NAS of Ukraine O.P. Soldatkin 103

SCIENCE NEWS

Scientific breakthroughs of the year 2014 according to *Science* 104